

تفکر و جایگاه کلامی آن از دیدگاه
علامه مجلسی و ابن تیمیه

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: محمود علیخانی کشک

استاد راهنما: سید حسن اسلامی

مقطع: کارشناسی ارشد

استاد مشاور: رسول رضوی

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: دانشگاه ادیان و مذاهب

تاریخ دفاع: 1390

واحد:

کلمات کلیدی: اسلام، ایمان، مسلمان، تکفیر، مجلسی، ابن تیمیه

ر اساس قرآن کریم و روایات اسلامی کسی که به زبان شهادتین جاری کند مسلمان است و در پناه اسلام جان، مال و عرض او در امان است و هر گونه تعرضی به او حرام است. علمای آگاه و بزرگ شیعه و سنی؛ در طول تاریخ سعی کرده اند تعریف جامع و مانعی از تکفیر و علل تو عوامل آن ارائه دهند؛ از جمله ی این علامه مجلسی ره محدث بزرگ شیعه، و ابن تیمیه از عالمان اهل سنت هستند. نظرات این دو عالم که در بین شیعه و سنی جایگاه والایی دارند در مسئله فوق می تواند برای طرفداران آنها حجت باشد، و به بسیاری از تند روی ها و لجاجت ها پایان دهد. هر دو عالم ضمن این که به مذاهب مخالف خود انتقادهای فراوانی دارند؛ ولی به پیروی از قرآن و سنت به این مطلب اقرار دارند، که ذکر شهادتین برای اسلام ظاهری، کفایت می کند و گوینده ی آن در احکام ظاهری، با دیگر مسلمانان فرقی ندارد. علامه مجلسی و ابن تیمیه مسلمانان را از تکفیر یکدیگر بر حذر می دارند و تاکید می کنند هر کسی صلاحیت تکفیر دیگران را ندارد، و شخصی که متهم به کفر شده است، باید بر او اتمام حجت شود، پس اگر کفر او آشکار شد، تکفیر می شود، در غیر این صورت کسی که اسلام او به یقین دانسته شده است با شک از او زائل نمی شود؛ و تکفیر او بر خلاف مبانی اسلام است. به نظر می رسد این دو دانشمند با این که از نظر مفهومی تکفیر را دقیق مطرح و معیارهای سختی برای تحقق آن معرفی کرده اند، ولی در مصداق، التزام کاملی به آن معیارها نشان نداده و برخی از مسلمانان مانند فلاسفه و صوفیه را تکفیر کرده اند.